

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2021, sp. zn. 3 Tdo 1120/2021, ECLI:CZ:NS:2021:3.TDO.1120.2021.1

Číslo: 35/2022

Právní věta:

Podmínka jiného potřebného opatření k náhradě škody ve smyslu § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř. může být splněna řádným oznámením škodní události příslušné pojišťovně a poskytnutím další potřebné součinnosti (viz rozhodnutí č. 19/1995 Sb. rozh. tr.), a to i v případě, že poškozený řádně nespécifikoval výši svého nároku nebo neposkytl jinou součinnost.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.12.2021

Spisová značka: 3 Tdo 1120/2021

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Podmíněné zastavení trestního stíhání

Předpisy: § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Dotčená rozhodnutí:

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. [4 Tdo 1515/2012](#), uveřejněné pod číslem 59/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2012, sp. zn. [15 Tdo 1198/2012](#), uveřejněné pod číslem 55/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. [8 Tdo 1571/2011](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 10. 2002, sp. zn. [4 Tz 62/2002](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 2. 2012, sp. zn. [6 Tdo 146/2012](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 2015, sp. zn. [6 Tdo 385/2015](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 11. 2015, sp. zn. [8 Tdo 1331/2015](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. [4 Tz 39/2010](#)

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 6. 1996, sp. zn. [4 To 424/96](#), uveřejněné pod číslem 27/1997 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 10. 1994, sp. zn. [4 To 693/94](#), uveřejněné pod číslem 19/1995 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soud v Českých Budějovicích ze dne 23. 5. 1994, sp. zn. [3 To 380/94](#), uveřejněné pod číslem 20/1995 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 5. 2001, sp. zn. [3 To 207/2001](#), uveřejněné pod číslem 29/2002 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 8. 2003, sp. zn. [10 To 336/2003](#), uveřejněné pod číslem 3/2005 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. [10 T 163/2014](#), uveřejněné pod číslem 41/2015 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné dovolání, které podal nejvyšší státní zástupce v neprospěch obviněného I. M. proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2021, sp. zn. 6 To 212/2021, jako soudu stížnostního v trestní věci vedené u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 5 T 25/2021.

I.

Rozhodnutí soudu prvního a druhého stupně

1. Usnesením Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 4. 2021, sp. zn. 5 T 25/2021, bylo trestní stíhání obviněného I. M. pro přečin těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku podmíněně zastaveno podle § 231 odst. 1 tr. ř. za užití § 223a odst. 1 tr. ř. a § 307 odst. 1, 3 tr. ř. a byla mu stanovena zkušební doba v trvání 24 měsíců.

2. Tohoto přečinu se měl obviněný dopustit jednáním spočívající v tom, že dne 7. 7. 2020 v 11:55 hodin v XY v rámci plnění pracovních povinností řídil nákladní motorové vozidlo tov. zn. XY, reg. zn. XY, ve vlastnictví společnosti T. h. m. Ú. n. L., přičemž při couvání z parkoviště u domu č. p. XY na pozemní komunikaci v ulici XY v rozporu s ustanoveními § 5 odst. 1 písm. b), § 24 odst. 2, odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, se plně nevěnoval řízení motorového vozidla a nesledoval situaci v provozu na pozemní komunikaci, zároveň jako řidič motorového vozidla ohrozil dalšího účastníka provozu na pozemní komunikaci a rovněž si nezajistil bezpečné couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby při nedostatečném rozhledu, v důsledku čehož při couvání narazil zadní částí jím řízeného vozidla do poškozené B. I., která šla po chodníku pro pěší ve směru od domu č. p. XY k domu č. p. XY. Poškozená se po střetu částečně nacházela pod zadní částí vozidla, odkud byla vyproštěna po popojetí vozidla vpřed a v důsledku nárazu utrpěla neposunutou zlomeninu levého lícního oblouku přesahující na stěny vedlejší nosní dutiny v horní čelisti se zakrvácením do této dutiny a neposunutou zlomeninu základny 1. zápěstí levé ruky s průvodním krevním výronem do podkoží zápěstí a bolestivostí palcového valu ruky a další drobná poranění, v jejichž důsledku byla omezena hospitalizací od 7. 7. 2020 do 21. 8. 2020, zákazem dotyku s levou stranou obličeje po dobu 3 týdnů a nemožností smrkat a kýchat po dobu 3 týdnů, nutností užívat antibiotika po dobu 5 dní, užíváním sádrové dlahy na levé ruce po předloktí po dobu 2 týdnů a nutností užívat asistenci při základní sebeobsluze.

3. Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 14. 6. 2021, sp. zn. 6 To 212/2021, podle § 148

odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl jako nedůvodné stížnosti státního zástupce a poškozené podané proti citovanému usnesení okresního soudu.

II. Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem podal nejvyšší státní zástupce v neprospěch obviněného dovolání, které opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. f) a l) tr. ř., neboť napadeným usnesením bylo rozhodnuto o zamítnutí řádného opravného prostředku proti usnesení soudu prvního stupně uvedenému v § 265a odst. 2 písm. f) tr. ř., přestože bylo v řízení mu předcházejícímu rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí.

5. Podstatou dovolací argumentace nejvyššího státního zástupce je jeho nesouhlas se závěrem Krajského soudu v Ústí nad Labem ohledně splnění podmínky uvedené v § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř. *in fine* pro podmíněné zastavení trestního stíhání s ohledem na to, že není uzavřena otázka, zda obviněný splnil podmínku „jiného potřebného opatření k náhradě škody“. Nejvyšší státní zástupce je toho názoru, že pro splnění této podmínky je třeba zjistit, zda nárok poškozeného je účinně uplatnitelný a vymahatelný podle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 168/1999 Sb.“). V tomto směru dovolatel odkazuje na ustanovení § 6 odst. 2, 3 zákona č. 168/1999 Sb. a v návaznosti na ně pak na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. [4 Tdo 1515/2012](#) (publikované pod č. 59/2013 Sb. rozh. tr.).

6. Podle § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. nestanoví-li tento zákon jinak, má pojištěný právo, aby pojistitel za něj uhradil v rozsahu a ve výši podle občanského zákoníku poškozenému a) způsobenou újmu vzniklou ublížením na zdraví nebo usmrcením, b) účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví zraněného zvířete a způsobenou škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat, c) ušlý zisk, d) účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků podle písmen a) až c); v souvislosti se škodou podle písmene b) nebo c) však jen v případě marného uplynutí lhůty podle § 9 odst. 3 zákona č. 168/1999 Sb. nebo neoprávněného odmítnutí anebo neoprávněného krácení pojistného plnění pojistitelem, pokud poškozený svůj nárok uplatnil a prokázal a pokud ke škodné události, z níž tato újma vznikla a kterou je pojištěný povinen nahradit, došlo v době trvání pojištění odpovědnosti, s výjimkou doby jeho přerušení.

7. Podle § 6 odst. 3 zákona č. 168/1999 Sb. nebylo-li ujednáno jinak, poskytne pojistitel plnění v rozsahu a ve výši podle § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. v penězích nejvýše do limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě.

8. Nejvyšší státní zástupce je toho názoru, že soudy obou stupňů rezignovaly na zjištění, zda poškozenou uplatněný nárok je reálně uplatnitelný a vymahatelný podle shora uvedené právní úpravy. V tomto směru, aniž by to bylo jakkoli argumentačně podloženo, stížnostní soud v odůvodnění svého usnesení konstatoval, že pokud by byl nárok u pojišťovny uplatněn, pojišťovna by se jím zabývala. Tato úvaha se však míjí s aplikační praxí vyjádřenou v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. [4 Tdo 1515/2012](#), které bylo publikované pod č. 59/2013 Sb. rozh. tr., podle níž v případě konkrétního jednání, které naplňuje definici jiného potřebného opatření k náhradě škody ve smyslu § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., musí jít o opatření, které přináší poškozenému podobnou míru jistoty, jakou mu přináší dohoda uvedená v tomtéž ustanovení, jejíž obsah je právně závazný a jejíhož splnění se lze domoci soudně. Takovou kvalitu však postup obviněného nemá a nelze jej bez výhrady podřadit pod jiné potřebné opatření k náhradě škody.

9. Nahlášení vzniku škody pojišťovně lze považovat za dostatečné opatření pouze při splnění dvou zvláštních podmínek. Zaprvé musí být známa celková výše škody a její druh, zadruhé tato škoda musí být současně pojištěním zcela kryta. Nejvyšší státní zástupce je toho názoru, že jakkoliv lze nárok na bolestné s odkazem na § 6 odst. 2 písm. a) zákona 168/1999 Sb. a náklady na vypracování znaleckého posudku s odkazem na § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb. úspěšně uplatnit podle § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb. v rámci řešení pojistné události a lze zřejmě očekávat uspokojení tohoto nároku výplatou pojistného plnění, tak jiná situace nastává u nároku na náhradu za právní zastoupení poškozené. V případě nákladů na přibrání zmocněnce (advokáta) nejsou tyto náklady z tzv. povinného smluvního pojištění hrazeny. Přitom skutečnost, že i náklady vzniklé poškozené přibráním advokáta, aby ji zastupoval v trestním řízení, představují majetkovou škodu, která spočívá ve zmenšení jejího majetku, je jednoznačná. I zde jde o majetkovou újmu, která vznikla v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním. Z tzv. povinného smluvního pojištění jsou s odkazem na § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. hrazeny poškozenému jen účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením, avšak pouze při uplatňování nároků za a) škodu způsobenou na zdraví nebo usmrcením, b) škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat, nebo c) ušlý zisk. V každém případě musí jít o náklady zastoupení spojené s uplatňováním nároku na pojistné plnění. Náklady právního zastoupení jsou tzv. povinným smluvním pojištěním kryty pouze v omezené míře deklarované v § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. Jde přitom o majetkovou škodu, jejíž plné uhrazení je základní zákonnou podmínkou pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání. Z tohoto důvodu nahlášení škodní události nepředstavuje jiné potřebné opatření, protože poškozenému neposkytuje žádnou jistotu v tom směru, že mu budou plně uhrazeny náklady právního zastoupení jako majetková škoda. Proto musí k jinému potřebnému opatření přistoupit ohledně této části nároku i alternativa první nebo druhá podle § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., aby bylo možno užít podmíněné zastavení v souladu se zákonem.

10. Ze všech těchto důvodů pak nejvyšší státní zástupce uzavřel, že nelze-li tedy na základě shora uvedeného podřadit uspokojení nároku poškozené zcela pod jednání obviněného spočívající v jiném potřebném opatření k náhradě škody, je třeba dospět k závěru, že pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebyly splněny bezesbýtku všechny zákonné podmínky. Pokud přesto Okresní soud v Ústí nad Labem přikročil k podmíněnému zastavení trestního stíhání obviněného I. M. podle § 307 odst. 1, 3 tr. ř., pak zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 265b odst. 1 písm. f) tr. ř. Jestliže Krajský soud v Ústí nad Labem nenapravit uvedenou nesprávnost, třebaže k tomu měl na podkladě podaných stížností státního zástupce a poškozené vytvořen náležitý procesní prostor, pak zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 256b odst. 1 písm. l) tr. ř.

11. Proto nejvyšší státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2021, sp. zn. 6 To 212/2021, i jemu předcházející usnesení Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 4. 2021, sp. zn. 5 T 25/2021, jakož i všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušená rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř. a přikázal Okresnímu soudu v Ústí nad Labem, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

12. K dovolání nejvyššího státního zástupce se prostřednictvím svého obhájce vyjádřil obviněný I. M., který je toho názoru, že dovolání postrádá opodstatněnost a stížnostní soud svým rozhodnutím nepochybil. Obviněný zdůraznil, že nároky poškozené jsou kryty pojistným plněním podle zákona č. 168/1999 Sb. To platí i o nárocích, které v době rozhodování o odklonu nebyly uplatněny, byť jejich neuplatnění nebo nevyčíslení je zapříčiněno jakýmkoliv důvodem. Jiným potřebným opatřením k náhradě škody je totiž jisté i oznámení vzniku pojistné události příslušné pojišťovně v případě, že

došlo ke vzniku škody při provozu motorového vozidla. To ostatně konstatuje i nejvyšší státní zástupce v dovolání. Obviněný však nesouhlasí s tím, že by překážkou tohoto odklonu měla být situace, kdy soud (nebo státní zástupce) rozhodují o podmíněném zastavení trestního stíhání za stavu, kdy poškozená osoba (z jakéhokoliv důvodu) nspecifikovala škodu co do důvodu a výše. Obviněný je toho názoru, že vydáním rozhodnutí o tomto odklonu za stavu, kdy je takto škodní událost řádně oznámena příslušné pojišťovně, zůstávají všechny nároky poškozeného zachovány, a to jak vůči pojišťovně, tak eventuálně vůči samotnému škůdci.

13. V daném případě jde podle obviněného o situaci, kdy ke škodě došlo při plnění pracovních úkolů obviněného, a tedy vůči poškozené odpovídá za škodu zaměstnavatel obviněného, nikoliv bezprostředně obviněný sám. Limit pojistného plnění pak navíc zcela evidentně přesahuje byť jen teoreticky reálnou škodu, kterou by byla poškozená oprávněna uplatnit. Pokud by měly platit závěry obsažené v odůvodnění dovolání nejvyššího státního zástupce, že totiž za dostatečné opatření k náhradě škody lze považovat pouze takové oznámení škodné události, kdy je známa celková výše škody a její druh (za současného splnění podmínky, že škoda musí být pojištěním zcela kryta), pak by podle obviněného logicky muselo docházet k situacím, kdy z jakéhokoliv důvodu, kdy škodu ještě nelze uplatnit v plné výši, neboť například nejsou známy všechny skutečnosti, na nichž závisí její vyčíslení, bylo by rozhodnutí o odklonu vyloučeno. Takový stav je však podle obviněného nežádoucí, zákonodárcem jistě nezamýšlený, nechtěný a nepředvídaný.

14. Uvedené závěry platí podle obviněného i pro nároky na náhradu právního zastoupení poškozeného. Neoprávněnost argumentace nejvyššího státního zástupce je pak zřetelná i s ohledem na to, že náklady právního zastoupení poškozené nebyly v době rozhodování soudu specifikovány. Opět však platí, že tyto náklady jsou kryty pojistným plněním z tzv. povinného smluvního pojištění a rovněž z povahy věci osobou zaměstnavatele obviněného.

15. Obviněný proto uzavírá, že soudy obou stupňů nepochybily, jestliže za daného stavu pokládaly podmínky pro podmíněné zastavení trestního stíhání za splněné. Z toho důvodu obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zamítl dovolání jako nedůvodné.

III.

Posouzení důvodnosti dovolání

16. Nejvyšší soud přezkoumal rozhodnutí napadené dovoláním, a to v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání, a poté dospěl k závěru, že dovolání nejvyššího státního zástupce je zjevně neopodstatněné. K tomuto závěru dospěl poté, co konfrontoval skutečnosti zjištěné v dosavadním průběhu trestního řízení v této trestní věci vedoucí k vydání napadeného rozhodnutí s relevantní právní úpravou upravující institut podmíněného zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1 tr. ř. a stávají judikaturou.

a) Zjištění Nejvyššího soudu ohledně dosavadního průběhu trestního řízení

17. Z obsahu spisového materiálu vyplývá (a je to v zásadě nesporné), že obviněný po dopravní nehodě nahlásil škodnou událost svému zaměstnavateli, který ji poté oznámil pojišťovně. Škodná událost byla u České podnikatelské pojišťovny, a. s., zaevidována pod č. 2206026082.

18. Ze spisového materiálu je dále patrné, že po podání obžaloby (dne 12. 4. 2021) poškozená prostřednictvím svého zmocněnce uplatnila v trestním řízení (rovněž dne 12. 4. 2021) svůj nárok na náhradu újmy v celkové výši 56 651 Kč. Tento nárok poškozená konkretizovala tak, že částka 42 656 Kč činí bolestné ve výši 125 bodů, částka 3 995 Kč znalečné a částka 10 000 Kč náklady právního zastoupení; k tomu doložila znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, který si nechala vypracovat, a doklad o vyúčtování znalečného. Náklady právního

zastoupení nebyly blíže konkretizovány.

19. Za této situace Okresní soud v Ústí nad Labem svým usnesením ze dne 30. 4. 2021, sp. zn. 5 T 25/2021, podle § 231 odst. 1 tr. ř. za užití § 223a odst. 1 tr. ř. a § 307 odst. 1, 3 tr. ř. podmíněně zastavil trestní stíhání obviněného I. M. pro přečin těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1, 2 tr. zákoníku a obviněnému stanovil zkušební dobu v trvání 24 měsíců.

20. Proti uvedenému usnesení podali stížnost státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Ústí nad Labem a prostřednictvím zmocněnce též poškozená B. I. Stížnost státního zástupce byla zaměřena na skutečnost, že nebyly dostatečně zohledněny povaha a okolnosti spáchaného přečinu, a to zejména ve vztahu k věku poškozené a délce jejího léčení. Dále státní zástupce navrhl pro případ, že by mělo být ve věci rozhodnuto podmíněným zastavením trestního stíhání, aby se tak stalo za současného složení peněžité částky určené na pomoc obětem trestné činnosti ve výši nejméně 30 000 Kč a za současného závazku obviněného zdržet se během zkušební doby řízení motorových vozidel všech druhů. Poškozená ve stížnosti namítla, že, ač řádně uplatnila nároky na náhradu škody v trestním řízení, obviněný jí dosud neuhradil škodu a ani není zřejmé, zda učinil jiná potřebná opatření k její náhradě, neboť Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., nijak na pojistnou událost nereagovala.

21. Krajský soud v Ústí nad Labem před svým rozhodnutím doplnil dokazování o vyjádření České podnikatelské pojišťovny, a. s. (vyjádření ze dne 9. 6. 2021), v němž pojišťovna uvedla, že jí byla zaslána plná moc zmocněnce poškozené dne 29. 10. 2020 a tento zmocněnec byl vyrozuměn. Vzhledem k tomu, že (k datu vyjádření) nebyly vzneseny žádné nároky ze strany poškozené, nemohla se k nim pojišťovna vyjádřit, byť je připravena hradit pojistné plnění do výše limitu sjednaného ve smlouvě. Pojistná událost je stále otevřená. Zaměstnavatel obviněného a zdravotní pojišťovna své s nároky na náhradu škody v trestním řízení neuplatnili.

22. Po takto doplněném dokazování následně Krajský soud v Ústí nad Labem podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl stížnosti státního zástupce a poškozené jako nedůvodné. V odůvodnění pak krajský soud ohledně zákonné podmínky spočívající v náhradě způsobené škody, případně učinění potřebných opatření k její náhradě, uvedl, že okresní soud správně poukázal na nahlášení pojistné události obviněným cestou zaměstnavatele, což je doloženo materiály České podnikatelské pojišťovny, a. s. Tato skutečnost pak vyplývá i z již citovaného vyjádření zmíněné pojišťovny ze dne 9. 6. 2021. Z téhož vyjádření navíc vyplynulo, že po zaslání plné moci právním zástupcem poškozené B. I., udělené JUDr. J. N., dne 29. 10. 2020 byl tento vyrozuměn, že vzhledem k tomu, že žádné nároky nebyly vzneseny, nemohou se k nim blíže vyjádřit, nicméně jsou připraveni je hradit do výše pojistného limitu sjednaného ve smlouvě. Dne 14. 4. 2021 pak pojišťovna obdržel přípis, kterým právní zástupce zasílá na vědomí kopii dokumentu „připojení se s nárokem na náhradu újmy do trestního řízení jako poškozená“ ze dne 8. 4. 2021. Ze závěru uvedeného vyjádření pak vyplývá, že daná pojistná událost je stále otevřena a pojišťovna je připravena se zabývat nároky poškozené neprodleně poté, co budou u ní vzneseny. Zaměstnavatel obviněného ani zdravotní pojišťovna poškozené pak své nároky na náhradu škody v trestním řízení neuplatnili (jak již konstatoval okresní soud).

b) Relevantní právní úprava

23. Podle § 307 odst. 1 tr. ř. může v řízení o přečinu se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže (a) obviněný se k činu doznal, (b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě, (c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání.

24. Z hlediska otázky náhrady škody, tedy shora citovaného a v této trestní věci dovoláním dotčeného ustanovení § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., je zřejmé, že pro splnění podmínky předpokládané tímto ustanovením je nutné, aby obviněný buď nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě.

c) Právní posouzení věci

25. Jestliže předmětem dovolací argumentace nejvyššího státního zástupce je zpochybnění závěru soudů nižších stupňů, že obviněný před rozhodnutím o podmíněném zastavení svého trestního stíhání učinil jiná potřebná opatření k náhradě škody, pak k této podmínce podle § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř. lze nejprve obecně konstatovat, že jiným potřebným opatřením k náhradě škody může být i nahlášení vzniku škody jako pojistné události a poskytnutí potřebné součinnosti pojišťovně. Za jiná potřebná opatření k náhradě škody lze přitom považovat i kroky obviněného směřující k tomu, aby škodu v souladu s platnou právní úpravou nahradil jiný subjekt, který za ni odpovídá, například zaměstnavatel, došlo-li k trestnému činu při plnění pracovních úkolů (viz usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 10. 1994, sp. zn. [4 To 693/94](#), publikované pod č. 19/1995 Sb. rozh. tr., nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 10. 2002, sp. zn. [4 Tz 62/2002](#), publikovaný pod č. T 466. v sešitě 19 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2003). V takovém případě by měl obviněný následně plnit z titulu regresu vůči uvedenému subjektu.

26. S podaným dovoláním (a jeho odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. [4 Tdo 1515/2012](#), které bylo publikováno pod č. 59/2013 Sb. rozh. tr.) pak lze souhlasit do té míry, že v případě konkrétního jednání, které naplňuje definici jiného potřebného opatření k náhradě škody ve smyslu § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., musí jít o opatření, které přináší poškozenému podobnou míru jistoty, jakou představuje dohoda uvedená v tomtéž ustanovení, jejíž obsah je právně závazný a jejíhož splnění se lze domoci soudně. V obecné rovině pak lze souhlasit i s názorem nejvyššího státního zástupce, že nahlášení vzniku škody pojišťovně lze považovat za dostatečné opatření pouze při splnění dvou zvláštních podmínek. Zaprvé musí být známa celková výše škody a její druh, zadruhé tato škoda musí být současně zcela kryta pojištěním.

27. Pokud jde o otázku, zda bude způsobená škoda zcela kryta pojištěním, je nutno s ohledem na obsah spisového materiálu a odůvodnění dovoláním napadených rozhodnutí konstatovat, že tato otázka nebyla předmětem dokazování v trestním řízení v této trestní věci. Nejvyšší soud je však toho názoru (a obdobně to připouští v dovolání sám nejvyšší státní zástupce), že k překročení minimálních limitů stanovených v § 3a odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. nedojde.

28. Pokud jde o otázku nezbytnosti zjištění celkové výše škody a jejího druhu a výhrady nejvyššího státního zástupce, že soudy obou stupňů rezignovaly na zjištění, zda nárok požadovaný poškozenou je reálně uplatnitelný a vymahatelný podle shora uvedené právní úpravy, lze předně konstatovat (s ohledem na obsah podaného dovolání), že z hlediska nároku na náhradu škody uplatněného poškozenou není sporu o to, zda bude poškozená v rámci pojistné události uspokojena podle § 9 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb. co do nároku na bolestné [s odkazem na § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 168/1999 Sb.], respektive co do nákladů na vypracování znaleckého posudku [zde s odkazem na § 6 odst. 2 písm. d) zákona č. 168/1999 Sb.].

29. Nejvyšší státní zástupce je však dále toho názoru, že jiná situace nastává u nároku poškozené na náhradu za právní zastoupení. Jeho argumentace (s určitou mírou zjednodušení) je založena na přesvědčení, že v případě nákladů na přibrání zmocněnce (advokáta) nejsou tyto náklady z tzv. povinného smluvního pojištění hrazeny, jakkoliv jde o majetkovou újmu, která vznikla v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním. Podle nejvyššího státního zástupce jsou z tzv. povinného smluvního pojištění s odkazem na § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. hrazeny poškozenému jen

účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením, avšak pouze při uplatňování nároků za a) škodu způsobenou na zdraví nebo usmrcením, b) škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat, nebo c) ušlý zisk. V každém případě musí jít o náklady zastoupení spojené s uplatňováním nároku na pojistné plnění. Náklady právního zastoupení jsou tzv. povinným smluvním pojištěním kryty pouze v omezené míře deklarované v § 6 odst. 2 zákona č. 168/1999 Sb. Jde přitom o majetkovou škodu, jejíž plné saturování je základní zákonnou podmínkou pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání. Z tohoto důvodu nahlášení škodní události nepředstavuje jiné potřebné opatření, protože poškozenému neposkytuje žádnou jistotu v tom směru, že mu budou plně uhrazeny náklady právního zastoupení jako majetková škoda. Proto musí k jinému potřebnému opatření přistoupit ohledně této části nároku i alternativa první nebo druhá podle § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., aby bylo možné užít podmíněné zastavení trestního stíhání v souladu se zákonem. Podle nejvyššího státního zástupce tedy platí, že nelze-li na základě shora uvedeného podřadit nárok poškozené zcela pod jednání obviněného spočívající v jiném potřebném opatření k náhradě škody, je třeba dospět k závěru, že pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebyly splněny bezezbytku všechny zákonné podmínky.

30. Jakkoliv Nejvyšší soud nehodlá v obecné rovině zásadně zpochybňovat naznačené úvahy nejvyššího státního zástupce sumarizované v předchozím odstavci, je nutné tyto úvahy současně konfrontovat se skutečnostmi zjišťovanými v této trestní věci, a to skutečnostmi vztahujícím se jednak k osobě obviněného a jeho aktivitě směřující ke splnění podmínek podmíněného zastavení jeho trestního stíhání, jednak k aktivitě a postoji poškozené v rámci trestního řízení při specifikaci jejího nároku na náhradu způsobené škody.

31. Pokud jde o obviněného, ten především způsobil poškozené škodu při plnění pracovních úkolů a za tuto škodu vůči poškozené tedy odpovídá zaměstnavatel obviněného, nikoliv bezprostředně on sám. S ohledem na ustálenou rozhodovací praxi (viz výše bod 25.) je přitom jiným potřebným opatřením k náhradě škody i oznámení vzniku pojistné události příslušné pojišťovně v případě, že došlo ke vzniku škody při provozu motorového vozidla, jak se také v této trestní věci stalo. Není také sporu o tom, že příslušná pojišťovna byla a je připravena hradit pojistné plnění do výše limitu sjednaného ve smlouvě, s již opakovaně uvedenou výhradou, že nebyly vzneseny žádné nároky ze strany poškozené, a proto se k nim nemohla pojišťovna vyjádřit a pojistná událost je stále otevřená. To platí i o nárocích, které v době rozhodování soudu nebyly uplatněny, byť jejich neuplatnění nebo nevyčíslení je zapříčiněno jakýmkoliv důvodem.

32. Pokud jde o poškozenou, je zjišťováno, že v době rozhodování soudu tato prostřednictvím svého obhájce nespécifikovala náklady právního zastoupení. Není tedy zřejmé, zda šlo o náklady na přibrání zmocněnce (advokáta), které nejsou podle nejvyššího státního zástupce hrazeny z tzv. povinného smluvního pojištění, či o náklady spojené s právním zastoupením při uplatňování nároků poškozené (za škodu způsobenou na zdraví nebo usmrcením, škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci, jakož i škodu vzniklou odcizením věci, pozbyla-li fyzická osoba schopnost ji opatrovat, nebo ušlý zisk).

33. Je pak otázkou, zda neexistence konkrétní a pochybnosti nevzbuzující specifikace nákladů právního zastoupení poškozené v době rozhodování soudu o naznačeném odklonu od trestního stíhání v podobě podmíněného zastavení trestního stíhání a jistota jejich úhrady ze strany pojišťovny brání v závěru o tom, že obviněný splnil podmínku uvedenou v ustanovení § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř., tedy že učinil jiné potřebné opatření k náhradě škody. Otázkou rovněž je, zda může být překážkou uvedeného postupu soudu situace, kdy soud (nebo státní zástupce) rozhodují o odklonu za stavu, že poškozená osoba ještě (z jakéhokoli důvodu) nespécifikovala škodu co do důvodu a výše, při vědomí a zdůraznění toho, že škodní událost byla řádně příslušné pojišťovně oznámena, zde zaevidována s prohlášením o připravenosti pojišťovny plnit v rozsahu pojistného plnění, jakkoliv k

úhradě způsobené škody nedošlo.

34. Nejvyšší soud je toho názoru, že uvedená situace nebrání použití daného odklonu, neboť poškozené zůstávají zachovány veškeré nároky, a to jak vůči pojišťovně, tak eventuálně vůči samotnému obviněnému či jeho zaměstnavateli. Lze přisvědčit názoru obviněného, který uvedl ve svém vyjádření k dovolání nejvyššího státního zástupce, že pokud by měly platit závěry uvedené v odůvodnění podaného dovolání, že za dostatečné opatření k náhradě škody lze považovat pouze takové oznámení škodné události, kdy je známa celková výše škody a její druh (za současného splnění podmínky, že škoda musí být zcela kryta pojištěním), pak by muselo docházet k situacím, že z jakéhokoliv důvodu, kdy škodu ještě nelze uplatnit (specifikovat) v plné výši, neboť například nejsou známy veškeré skutečnosti, na nichž závisí její vyčíslení, bylo by rozhodnutí o odklonu vyloučeno, což je z hlediska podstaty a smyslu odklonu od trestního stíhání v podobě podmíněného zastavení trestního stíhání stav zákonodárcem jistě nezamýšlený, nechtěný a nepředvídaný. Do značné míry by se uvedený závěr dostal do rozporu i s judikatorní praxí konstatovanou shora v tomto usnesení v otázce, co lze považovat za jiná potřebná opatření k náhradě škody v situacích, kdy náklady na náhradu způsobené škody jsou kryty pojistným plněním z tzv. povinného smluvního pojištění a rovněž z povahy věci osobou zaměstnavatele obviněného.

35. Za dané situace, pokud nebyly náklady právního zastoupení poškozené době rozhodování soudu specifikovány, tedy poškozená nesdělila pojišťovně všechny skutečnosti, které jí umožní specifikovat zejména příslušnou požadovanou částku a poté ji poškozené uhradit (nebyla poškozenou poskytnuta nezbytná součinnost), nemůže tato pasivita či nedůslednost poškozené bránit obviněnému domáhat se postupu podle § 307 odst. 1 tr. ř.

36. Proto Nejvyšší soud uzavřel, že Okresní soud v Ústí nad Labem měl pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání splněny všechny zákonné podmínky, a to včetně jednání obviněného spočívající v jiném potřebném opatření k náhradě škody, a tudíž nezatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu § 265b odst. 1 písm. f) tr. ř., takže ani Krajský soud v Ústí nad Labem nemohl své rozhodnutí zatížit vadou ve smyslu dalšího uplatněného dovolacího důvodu, totiž důvodu podle § 256b odst. 1 písm. l) tr. ř.

IV.

Způsob rozhodnutí dovolacího soudu

37. Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší soud rozhodl o dovolání nejvyššího státního zástupce způsobem uvedeným v § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., podle kterého Nejvyšší soud dovolání odmítne, jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné.